

Mahalaukun ja paksusuolen tähytys, PLENVU-tyhjennysohje

Mahalaukun tähytyksessä (gastroskopia) tutkitaan ruokatorvi, mahalaukku ja ohutsuolen alkuosa taipuisalla tähystimellä. Tutkimus tehdään sinun ollessa vasemmalla kyljellä makuulla. Tähystin ei estä hengitystä. Nielun ärsytys voi aiheuttaa yökkäysrefleksin. Tähytyksen yhteydessä otetaan usein limakalvonäytteitä, mikä ei tunnu kipuna.

Paksusuolen tähytyksessä (kolonoskopia) tutkitaan koko paksusuoli aina umpisuoleen tai ohutsuolen loppuosaan asti taipuisalla tähystimellä. Tähystimen kautta voidaan ottaa limakalvonäytteitä tai tehdä toimenpiteitä. Jos sinulla on suoliavanne, tutkimus tehdään avanteen kautta. Jäljelle jäänyt peräsuoli tähytetään tarvittaessa erikseen.

Valmistautuminen tähytyksiin

Jotta suoli voidaan tutkia luotettavasti, sen on oltava hyvin tyhjentyneenä. **Jos suoli ei ole tyhjentyneenä riittävästi, tutkimusta ei voida tehdä.**

Osta apteekista yksi pakkaus PLENVU-tyhjennysainetta. Jos sinulla on suoliavanne ja peräsuolta on jäljellä, osta lisäksi kaksi Klyx 120 ml:n pakkausta.

Toimenpiteen aikana tai ennen sitä sinulle voidaan antaa kipua lievittävää tai rauhoittavaa lääkitystä. **Lääkityksen vuoksi et saa ajaa moottoriajoneuvoa 12 tuntiin toimenpiteen jälkeen.**

Lääkityksessä huomioitavaa

Verenohennuslääkkeet

- Jos et ole saanut ohjeita lääkkeiden tauottamisesta, soita tutkimuskutsun lähettäneeseen yksikköön viimeistään viikko ennen tutkimusta.
- Verenohennuslääkityksiä ovat esimerkiksi Marevan®, Plavix®, Eliquis®, Clopidogrel®, Xarelto®, Pradaxa®, Klexane®, Inhixa®, Brilique®, Lixiana®. Pyydä ohjeet lääkityksen jatkosta tähytyksen jälkeen.

Diabeteslääkitys:

- Älä ota tablettilääkkeitä tähytystä edeltävänä iltana ja tähytyspäivän aamuna.
- Jos käytät insuliinia, ota yhteys diabeteshoitajaan tai lääkäriin mahdollisesta insuliiniannoksen vähentämisestä. Pitkävaikutteista insuliinia saatetaan joutua vähentämään jonkin verran, esimerkiksi 10–20 %. Tyhjennyksen aikana juotavan nesteen tulee sisältää myös hiilihydraatteja (esim. sokeripitoista mehua), ei pelkästään vettä.

Rautalääkitys

Rautalääkitys on keskeytettävä viikkoa ennen tutkimusta, koska se värjää suolen seinämän tummaksi ja häiritsee tutkimusta.

Viikko ennen tutkimusta

Viikko ennen tutkimusta ruokavaliota tulee keventää. Tämä helpottaa suolen tyhjentymistä ja parantaa tutkimuksen onnistumista. Vältä marjoja ja hedelmiä, joissa on pieniä siemeniä (esim. lakka, viinirypäle, vadelma, mansikka, kiivi). Vältä myös siemeniä sisältäviä leipiä. Siemenet voivat tukkia tähystimen ja tutkimus voidaan joutua keskeyttämään.

Pidä huolta, että **vatsa toimii päivittäin viikon ajan ennen tutkimusta**. Jos sinulla on taipumusta ummetukseen, voit käyttää apteekista ilman reseptiä saatavia ummetuslääkkeitä, esimerkiksi **Movicolia**. Tarvittaessa sitä voi käyttää **useita pusseja päivässä**.

Tutkimusta edeltävä päivä

Saat syödä vain nestemäistä ruokaa esim. velliä, lihalientä, viiliä tai apteekista ostettavia lisäravinnejuomia. Kiinteää ruokaa et saa syödä.

Juo ensimmäinen PLENVU-annos tutkimusta edeltävänä iltana 12 tuntia ennen tutkimuspäivän annoksen ajankohtaa (toinen annos juodaan 3–4 tuntia ennen tutkimusaikaa). Juo liuos hitaasti noin 30–60 minuutin aikana pahoinvoinnin välttämiseksi. Voit juoda tyhjennysaineen esimerkiksi pillillä jääkaappikylmänä juoden vuorotellen PLENVU-liuosta ja muita nesteitä (esim. vihreää sitruunateetä). PLENVU-annosten lisäksi tulee juoda runsaasti muita nesteitä (esim. vettä, kivennäisvettä, keltaista mehua, kahvia, teetä)

Tavoite: juo 1–2 litraa, tai niin paljon, että ulos tuleva neste on kirkasta. Runsas juominen edistää tyhjennysaineen vaikutusta ja ehkäisee huonoa oloa.

HUOM! Jos sinulla on avanne ja peräsuoli jäljellä, laita lisäksi Klyx 120 ml x 2 peräruiskeliuos peräaukon kautta peräsuolen tyhjentämiseksi. Voit laittaa molemmat peräruiskeet illalla, jos tutkimusaikasi on aikaisin aamulla tai voit laittaa toisen illalla ja toisen vasta aamulla.

Kevyt liikkuminen auttaa suolta tyhjentymään. Peräaukon ärtynyttä ihoa voi hoitaa suihkuttamalla ja rasvaamalla.

Tutkimuspäivä

Älä syö. Juo toinen PLENVU-annos aamulla 3–4 tuntia ennen tutkimusta. Juo annos hitaasti noin 30–60 min aikana pahoinvoinnin välttämiseksi. Voit juoda tyhjennysaineen esimerkiksi pillillä jääkaappikylmänä juoden vuorotellen PLENVU-liuosta ja muita nesteitä. Juo lisäksi muita nesteitä (esim. vettä, kivennäisvettä, mehua (ei punaista), kahvia, teetä).

Voit ottaa säännöllisesti käytössä olevat lääkkeet viimeistään kahta tuntia ennen tähystystä pienen vesimäärän (noin 1 dl) kanssa. Huomioi tauotettavat lääkkeet. **Mahalaukun tähystyksen vuoksi tulee olla juomatta 2 tuntia ennen tutkimusta.**